

Valtiovarainvaliokunta

Hallituksen esitys eduskunnalle vuoden 2016 tuloveroasteikkolaiksi sekä laeiksi eräiden muiden lakien muuttamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Hallituksen esitys eduskunnalle vuoden 2016 tuloveroasteikkolaiksi sekä laeiksi eräiden muiden lakien muuttamisesta (HE 31/2015 vp): Asia on saapunut valtiovarainvaliokuntaan mietinnön antamista varten.

Eduskunta-aloitteet

Esityksen yhteydessä valiokunta on käsitellyt seuraavat aloitteet:

- Lakialoite LA 2/2015 vp Hanna Sarkkinen vas ym. Lakialoite laiksi tuloverolain 127 a ja 127 b §:n muuttamisesta
- Lakialoite LA 9/2015 vp Stefan Wallin r Lakialoite laiksi tuloverolain 95 §:n ja elinkeinotulon verottamisesta annetun lain 8 §:n muuttamisesta
- Lakialoite LA 10/2015 vp Peter Östman kd ym. Lakialoite laiksi tuloverolain muuttamisesta
- Lakialoite LA 25/2015 vp Antti Lindtman sd ym. Lakialoite laiksi tuloverolain muuttamisesta

Jaostovalmistelu

Asia on valmisteltu valtiovarainvaliokunnan verojaostossa.

Asiantuntijat

Verojaosto on kuullut:

- finanssisihteeri Filip Kjellberg, valtiovarainministeriö
- neuvotteleva virkamies Timo Annala, valtiovarainministeriö
- johtava lakimies Matti Merisalo, Verohallinto
- veroasiantuntija Jukka Hakola, Suomen Kuntaliitto ry
- yhteiskunta-asioiden päällikkö Mats Nyman, Akava ry
- veroasiantuntija Tero Honkavaara, Elinkeinoelämän keskusliitto EK ry
- johtaja Timo Sipilä, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry
- ekonomisti Helena Pentti, Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry
- pääekonomisti Ralf Sund, Toimihenkilökeskusjärjestö STTK ry
- veroasiantuntija Satu Grekin, Suomen Yrittäjät ry
- pääekonomisti Mikael Kirkko-Jaakkola, Veronmaksajain keskusliitto ry

Valiokunnan mietintö VaVM 8/2015 vp

Verojaosto on saanut kirjallisen lausunnon:

- Keskuskauppakamari
- Suomen yliopistot UNIFI ry

HALLITUKSEN ESITYS JA EDUSKUNTA-ALOITTEET

Hallituksen esitys

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi vuoden 2016 tuloveroasteikkolaki. Ehdotettu laki sisältää valtionverotuksessa sovellettavan progressiivisen ansiotulon tuloveroasteikon. Asteikon tulorajoja korotettaisiin noin 1,2 prosentilla. Lisäksi asteikon ylimmän tuloluokan euromääräistä alarajaa ehdotetaan alennettavaksi 90 000 eurosta 72 300 euroon. Tämä tarkoittaisi asteikon kahden ylimmän tuloluokan yhdistymistä.

Tuloverolakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että työtulovähennyksen enimmäismäärää, kertymä- ja poistumaprosenttia sekä kunnallisverotuksen perusvähennyksen enimmäismäärää korotettaisiin. Asuntovelan korkovähennyksen määrää alennettaisiin asteittain siten, että vuonna 2016 vähennyskelpoinen määrä olisi 55 prosenttia, 45 prosenttia vuonna 2017, 35 prosenttia vuonna 2018 ja 25 prosenttia vuonna 2019. Omaisuuden luovutuksesta syntynyt tappio olisi jatkossa vähennyskelpoinen myös muista pääomatuloista.

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi luonnollisten henkilöiden oikeudesta vähentää yliopistolle tai korkeakoululle tekemänsä rahalahjoitus ansiotulojen verotuksessa. Finpro ry:n muuttuessa rekisteröidystä yhdistyksestä valtion omistamaksi osakeyhtiöksi tuloverolaissa oleva maininta muutettaisiin Finpro Oy:ksi.

Pääomatulon ylempää verokantaa ehdotetaan korotettavaksi nykyisestä 33 prosentista 34 prosenttiin. Muutettavaksi tulisivat tuloverolaki ja rajoitetusti verovelvollisen tulon verottamisesta annettu laki.

Perintö- ja lahjaverolakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että maksamatta olevalle verolle suoritettavasta viivekoron vähimmäismäärästä luovuttaisiin.

Ulkomailta tulevan palkansaajan lähdeverosta annettua lakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että lain soveltamisaikaa jatkettaisiin vuosina 2016—2019 alkaneeseen työskentelyyn.

Esitys liittyy valtion vuoden 2016 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

Lait ovat tarkoitettut tulemaan voimaan vuoden 2016 alusta. Tuloverolain asuntovelan korkovähennysoikeutta koskeva väliaikainen säännös olisi voimassa vuoden 2018 loppuun.

Lakeja sovellettaisiin ensimmäisen kerran vuodelta 2016 toimitettavassa verotuksessa kuitenkin siten, että asuntovelan korkovähennysoikeutta koskevaa tuloverolain muutosta sovellettaisiin ensimmäisen kerran vuodelta 2019 toimitettavassa verotuksessa.

Valiokunnan mietintö VaVM 8/2015 vp

Lakialoitteet

Lakialoitteessa LA 2/2015 vp ehdotetaan, että asunto-osakeyhtiössä yhtiön nimissä tehtävät energiatehokkuutta parantavat remontit, hajautettua sähkön ja lämmön tuotantoa edistävät hankkeet ja kiinteistökohtaiset uusiutuviin energiamuotoihin pohjautuvat energiajärjestelmien asennus- ja korjaustyöt säädettäisiin kotitalousvähennykseen oikeuttaviksi menoiksi.

Lakialoitteen LA 9/2015 vp tarkoituksena on verotulotuottojen lisääminen rajoittamalla työmarkkinajärjestöjen jäsenmaksujen vähennysoikeutta.

Lakialoitteessa LA 10/2015 vp ehdotetaan, että henkilöyhtiöiden osakkaiden, elinkeinonharjoittajien sekä maa- ja metsätalousyrittäjien verotusta kevennetään tekemällä näiden elinkeinotoiminnan tuloksesta 5 prosentin suuruinen yrittäjävähennys.

Lakialoite LA 25/2015 vp on rinnakkaisaloite hallituksen esitykselle HE 31/2015 vp. Siinä ehdotetaan vuoden 2016 perusvähennyksen suuruudeksi 3 260 euroa ja lisäksi korotusta valtionverotuksen ja kunnallisverotuksen eläketulovähennykseen.

VALIOKUNNAN YLEISPERUSTELUT

Valiokunta puoltaa esityksen hyväksymistä muuttamattomana.

Esitys sisältää ehdotuksen ensi vuoden tuloveroasteikkolaiksi, joukon henkilöverotukseen kohdistuvia tuloverolain muutoksia sekä ehdotuksen ns. avainhenkilön lähdeverolain soveltamisajan jatkamisesta neljällä vuodella. Esityksessä on lisäksi neljä muuta lakiehdotusta, jotka aiheutuvat tuloverolakiin tehtävistä muutoksista tai ovat muutoin teknisluonteisia¹. Niitä koskevat muutosehdotukset ovat asianmukaisia, eikä valiokunnalla ole huomautettavaa niihin. Seuraavassa käsitellään sen vuoksi yksinomaan kolme ensiksi mainittua lakiehdotusta.

Veroperustemuutokset

Ensi vuoden veroasteikkoa sekä tuloverotusta koskevat muutosehdotukset perustuvat pääministeri Juha Sipilän hallitusohjelman veropoliittisiin linjauksiin sekä syksyn 2015 budjettiriihessä tehtyihin päätöksiin. Niissä heijastuu niukka veropoliittinen liikkumavara ja tarve sopeuttaa julkista taloutta etupainotteisesti. Esitys sisältää sen vuoksi sekä verotusta kiristäviä että sitä keventäviä ehdotuksia. Perusteluissa on todettu lisäksi, että osa hallitusohjelmaan sisältyvistä veronkevennyksistä toteutetaan julkisen talouden kestävyysden tukemiseksi vasta vuonna 2017.

Nyt ehdotettujen muutosten arvioidaan vähentävän verotuloja kaikkiaan noin 562 milj. eurolla, mistä kuntien osuus 274 milj. euroa on sovittu kompensoitavaksi täysimääräisesti valtionosuuksien kautta. Ehdotusten pääpaino on työn verotuksen kevennyksissä, minkä lisäksi esitys sisältää

¹ Näitä ovat esimerkiksi yliopistojen ja korkeakoulujen velvollisuus ilmoittaa Verohallinnolle saamistaan vähennyskelpoisista lahjoituksista tai pääomatulon korotettua tuloveroprosenttia vastaavan muutoksen sisällyttäminen rajoitetusti verovelvollisten tulojen verotusta koskevaan lähdeverolakiin.

Valiokunnan mietintö VaVM 8/2015 vp

eräitä hallitusohjelmassa sovittuja yksittäisiä veromuutoksia, kuten korkovähennyksen lisäleikkaukset, luonnollisten henkilöiden lahjoitusvähennys tai omaisuuden luovutustappion vähennyskelpoisuuden laajennus kaikista verovuoden pääomatuloista. Esityksen arvioidaan keventävän hieman verotusta kaikissa tulodesiileissä ja kaventavan tuloeroja jonkin verran (-0,07 prosenttiyksikköä).

Valiokunta pitää käytettävissä olevaa veronkevennysvaraa yleisesti hyvin kohdennettuna sekä veroasteikkoon ja tuloverolakiin ehdotettuja muutoksia pääosin perusteltuina. Merkittävimmät ehdotukset koskevat kaikkiin tuloluokkiin tehtävää asteikkotarkistusta sekä työtulovähennykseen ja perusvähennykseen tehtäviä muutoksia. Selvästi tuntuvin on työtulovähennyksen enimmäismäärän korotus 1 025 eurosta 1 260 euroon². Sen lisäksi vähennyksen kertymä- ja poistumaprosentteja ehdotetaan muutettavaksi niin, että vähennys kohdistuu nykyistä selvemmin pieni- ja keskitulolisille. Valiokunta pitää tätä yleisen ostovoiman kannalta hyvänä ratkaisuna.

Julkisen talouden tiukka tilanne ilmenee toisaalta budjettiriihessä sovituista verotusta kiristävästä muutoksista. Niistä näkyvin on ehdotus solidaarisuusveron alarajan laskemisesta määräaikaaisesti kahdeksi vuodeksi nykyisestä 90 000 eurosta 72 300 euroon. Muutos toteutettaisiin yhdistämällä veroasteikon kaksi ylintä tuloluokkaa, minkä jälkeen vero koskisi noin 130 000 henkilöä ja tuotaisi arviolta 34 milj. euroa vuositasona. Tarkoitus on, että solidaarisuusveron alaraja palautuisi nykyiselle 90 000 euron tasolle vuoden 2018 alusta ja säilytettäisiin siinä vaalikauden loppuun saakka.

Valiokunta pitää ehdotusta perusteltuna nykyisessä taloudellisessa tilanteessa. Se siirtää verorasitusta ylimpään tulodesiiliin ja on linjassa yleisen veronmaksukykyisyyden periaatteen kanssa. Valiokunta uudistaa kuitenkin aiemman toteamuksensa, jonka mukaan kiristys kohdistuu osavimman ja kansainvälisesti liikkuvimman työvoiman työn verotukseen. Ylimpien ansiotulojen veroaste tulisi sen vuoksi voida säilyttää kohtuullisena.

Samantapainen muutos koskee myös suurimpia pääomatuloja, joihin sovellettavaa korotettua tuloveroprosenttia on tarkoitus nostaa uudemman kerran prosenttiyksiköllä, nyt siis 33 prosentista 34 prosenttiin. Tämän *pääomatulon korotetun tuloveroprosentin* tuloaraja säilyisi sen sijaan nykyisellään eli 30 000 eurossa. Muutoksen verotuloja lisääväksi vaikutukseksi on arvioitu 34 milj. euroa vuositasona ja ensi vuonna noin 17 milj. euroa. Vaikka ehdotus on hyväksyttävä osa talouden sopeutustoimia, viimeaikaiset, tiheästi toteutetut muutokset ovat verokohtelun ennustettavuuden kannalta ongelmallisia. Pääomatulojen verotuksessa tulisi myös muistaa, että verotus kohdistuu nimellistuloon, josta ei ole poistettu inflaation vaikutusta.

Esitykseen sisältyy näiden yleisten linjausten lisäksi eräitä yksittäisiä muutosehdotuksia, joihin liittyviä näkökohtia valiokunta käsittelee vielä lyhyesti seuraavassa.

2 Työtulovähennyksen muutoksen laskennallinen vaikutus on noin 490 milj. euroa, asteikkotarkistuksen noin 108 milj. euroa ja perustulovähennyksen hienoisen korotuksen vaikutus noin 22 milj. euroa.

Valiokunnan mietintö VaVM 8/2015 vp

Eräät yksittäiset muutosehdotukset

Asuntovelan korkovähennys. Ehdotus asuntovelan korkojen vähennysoikeuden lisäsupistuksista perustuu sekin hallitusohjelmaan. Muutos on tarkoitus toteuttaa vaiheittain vuosina 2016—2019 mutta suuremmin prosentuaalisin askelin kuin viimeksi. Lisäksi se koskisi kaikkia asuntovelkoja riippumatta siitä, milloin velka on otettu.

Valiokunta on puoltanut linjaa, jolla asuntovelkojen korkojen vähennysoikeutta rajataan asteittain. Muutos lisää verotuottoja vähäisinkin rajauksin, koska se kohdistuu laajaan verovelvollisjoukkoon³. Lisäksi se kaventaa omistus- ja vuokra-asumisen verokohtelun eroa, mitä on pidetty veroneutraliteetin kannalta suotavana asuntopoliittisena kehityssuuntana.

Nyt ehdotettuja muutoksia voidaan perustella samoilla fiskaalisilla ja asuntopoliittisilla perusteilla. Valiokunnan asiantuntijakuulemisessa on esitetty kuitenkin huoli muutoksen vaikutuksesta, jos korkotaso nousee ennakoidusta. Kotitalouksien velkaantuneisuusaste on korkea, ja asuntolainat muodostavat siitä keskeisen osan. Lainat ovat lisäksi usein varsin pitkäaikaisia. Ehdotettu 10 prosenttiyksikön vuotuinen muutos ja lopullinen, 25 prosentin vähennysoikeustaso voivat siis muodostua joissain tilanteissa ongelmallisiksi. Valiokunta pitää sen vuoksi tärkeänä, että muutoksen vaikutuksia seurataan aktiivisesti.

Luonnollisen henkilön lahjoitusvähennys. Tuloverolakiin on siis tarkoitus palauttaa vuosina 2009—2012 voimassa ollut luonnollisten henkilöiden lahjoitusvähennys. Silloin se liittyi yliopistotuoudistukseen ja oli tarkoitettu kannusteeksi yliopistojen yksityisen rahoituksen lisäämiseksi.

Tämäkertainen ehdotus vastaa muutoin aiemmin voimassa ollutta säännöstä mutta on tarkoitettu pysyväksi. Lisäksi vähennyksen yläraja on tarkoitus korottaa 500 000 euroon. Kysymys on myös nyt verojärjestelmän systematiikan ulkopuolisesta kannusteesta, koska vähennykseen oikeuttava meno ei aiheudu tulon hankkimisesta tai säilyttämisestä, kuten verotuksessa yleensä edellytetään.

Valiokunta pitää vahvaa yliopisto- ja korkeakoulukenttää tulevaisuuden kehityksen kannalta ratkaisevan tärkeänä. Lahjoitusvähennys on tähän nähden puollettavissa. Valiokunta kiinnittää kuitenkin huomiota siihen, että koulutukseen kohdistetaan muutoin merkittäviä leikkauksia tällä hallituskaudella. Tähän nähden ei ole periaatteellisesti aivan ongelmatonta, että valtio ja kuntasektori osallistuvat saamatta jääneen verokustannuksen verran satunnaisiin yksittäisiin lahjoituksiin.

Koska lahjoitusvähennyksen yleinen merkitys on melko vähäinen ja verotuottomenetyt ainakin alustavien arvioiden mukaan pieni — noin 5 milj. euroa vuodessa — valiokunnalla ei ole muuta huomautettavaa esitykseen.

Omaisuuksien luovutustappio. Omaisuuden luovutustappio on tarkoitus muuttaa luonnollisten henkilöiden ja kotimaisten kuolinpesien verotuksessa nykyistä laajemmin vähennyskelpoiseksi. Jatkossa luovutustappion voisi vähentää myös muista verovuoden pääomatuloista, ei vain luo-

³ Nyt ehdotetun vähennysoikeuden rajauksen arvioidaan lisäävän verotuloja yhteensä hieman yli 100 milj. euroa vuonna 2019, kun muutos on kokonaan voimassa.

Valiokunnan mietintö VaVM 8/2015 vp

vuusvoitoista, kuten nykyisin. Vähennyksen voisi tehdä edelleen verovuonna ja sitä seuraavana viitenä vuotena. Verokohtelu säilyisi muulta osin ennallaan.

Asiantuntijakuulemisessa on ehdotettu, että viiden vuoden aikaraja pidennetään 10 vuodeksi, mikä on tappioiden vähennysoikeuden yleinen aikaraja. Valiokunta ei pidä muutosta kuitenkaan perusteltuna. Vähennysoikeuden laajennus pienentää joka tapauksessa vanhentuvien tappioiden määrää ja lisää verovelvollisten liikkumavaraa taloudellisissa päätöksissään. Pääomatuloihin liittyy lisäksi yleensä sijoittajan riski, jota ei ole tarkoituksenmukaista siirtää liiaksi yhteiskunnan kannettavaksi. Samasta syystä luovutustappioita ei oteta huomioon nykyisin myöskään alijäämahyvityksen laskennassa. Valiokunta pitää ehdotettua viiden vuoden aikarajaa näillä perusteilla riittävänä. Se vastaa myös hallitusohjelman kirjausta.

Todettakoon vielä, että esityksen arvioidaan vähentävän pääomatulojen verotuottoa hallituksen esittämässä muodossa noin 20 milj. euroa vuodessa, joskin vuosittainen vaihtelu on tulon luonteen vuoksi suurta. Vähennysoikeuden laajennuksella voi olla myös käyttäytymisvaikutuksia, jotka vaikuttavat myös osaltaan verotuottoon.

Ulkomailta tulevan palkansaaajan lähdevero. Esityksessä ehdotetaan jatkettavaksi eräin poikkeuksin vuodesta 1996 voimassa ollutta lakia ulkomaalta tulevan palkansaaajan lähdeverosta. Laki takaa ulkomailta Suomeen työskentelemään tuleville erityisasiantuntijoille tai opettajille ja tutkijoille eli ns. avainhenkilöille kiinteän 35 prosentin *palkkatulon lähdeveron* enintään 48 kuukauden ajan. Lain tarkoituksena on houkutella erityisasiantuntemusta omaavia henkilöitä työskentelemään Suomeen.

Valiokunta puoltaa lakiehdotusta sen periaatteellisesti tärkeän tarkoituksen vuoksi. Lisäksi sen aiheuttama verotuottomenetyt on melko pieni, noin 5 milj. euroa vuosittain. Poikkeuksellinen verokohtelu korostuu kuitenkin juuri nyt, kun vastaavasta erityisosaamisesta maksettavaan palkkaan kohdennetaan muutoin aiempaan kovempi verotus.

Lakialoitteet

Valiokunta ehdottaa, että lakialoitteet hylätään.

VALIOKUNNAN PÄÄTÖSEHDOTUS

Valtiovarainvaliokunnan päätösehdotus:

Eduskunta hyväksyy muuttamattomana hallituksen esitykseen HE 31/2015 vp sisältyvät 1.—7. lakiehdotuksen.

Eduskunta hylkää lakialoitteisiin LA 2/2015 vp, LA 9/2015 vp, LA 10/2015 vp ja LA 25/2015 vp sisältyvät lakiehdotukset.

Helsingissä 17.11.2015

Valiokunnan mietintö VaVM 8/2015 vp

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Timo Kalli kesk
varapuheenjohtaja Maria Tolppanen ps
jäsen Touko Aalto vihr
jäsen Timo Heinonen kok
jäsen Kalle Jokinen kok
jäsen Kauko Juhantalo kesk
jäsen Toimi Kankaanniemi ps
jäsen Krista Kiuru sd (osittain)
jäsen Esko Kiviranta kesk
jäsen Elina Lepomäki kok
jäsen Mika Lintilä kesk
jäsen Antti Rantakangas kesk
jäsen Markku Rossi kesk
jäsen Sari Sarkomaa kok
jäsen Sami Savio ps
jäsen Kari Uotila vas (osittain)
jäsen Pia Viitanen sd
jäsen Ville Vähämäki ps
varajäsen Li Andersson vas (osittain)
varajäsen Timo Harakka sd
varajäsen Riitta Myller sd
varajäsen Joakim Strand r (osittain)
varajäsen Peter Östman kd (osittain)

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Maarit Pekkanen

Valiokunnan mietintö VaVM 8/2015 vp
Vastalause 1 /sd

VASTALAUSE 1 /sd

Perustelut

Suomen taloudellinen tilanne on vakava, ja on kärjistynyt vuoden 2015 loppupuolella myös hallituksen omin toimin. Kuten valtiovarainministeri Stubb on myöntänyt, leikkaukset heikentävät talouskasvua lyhyellä aikavälillä. Leikkaukset on suunnattu yhteiskunnan vähäosaisille, mutta hyvätuloisilta ei edellytetä taloudellisia uhrauksia. Hallitus heikentää yhteenkuuluvuuden ja oikeudenmukaisuuden tunnetta yhteiskunnassa.

Hallituksen toimet kasvun edistämiseksi (ns. kärkihankkeet) eivät vakuuta kansainvälisiä tarkkailijoita (ml. Standard & Poor's). Hallitus jättää tarkoituksella puuttumatta kasvavaan työttömyyteen. Hallitus on tuhoamassa työsopimusjärjestelmää, mikä heikentää kansantaloudelle edullisten tulosopimusten mahdollisuuksia. Hallituksen toimet rapauttavat luottamusta kaikilla tasoilla.

Sosialidemokraatit esittävät tuloveroasteikkolakiin muutoksia, jotka ovat oikeudenmukaisia ja tukevat työllisyyttä ja kasvua. Pohjoismaisen hyvinvointiyhteiskunnan rahoittamiseksi veropohjaa on laajennettava, ja finanssialalta edellytettävä nykyistä merkittävämpää osuutta.

Työn verotusta on syytä keventää, koska lisääntyvä ostovoima parantaa kysyntää ja helpottaa ennen kaikkea palveluelinkeinojen ahdinkoa. Hallituksen työtulovähennys heikentää eläkeläisten suhteellista asemaa selvästi, toisin kuin osa hallituspuolueista ennen vaaleja lupasi. Sen sijaan SDP huolehtisi eläkeläisten ostovoimasta korottamalla eläketulovähennystä yhtä paljon kuin työtulovähennystä (LA 25/2015 vp — Lindtman, sd., ym.). Eläkeläisten käteen jäävän tulon täytyy kasvaa yhtä paljon kuin palkansaajilla vuonna 2016.

Työtä verotetaan Suomessa kireämmin kuin EU-maissa keskimäärin (vuoden 2012 tiedoilla). Kun tulolajit erotellaan työn, kulutuksen ja omistamisen (sekä pääomia että niiden tuottoa koskevaan) verotukseen, viimeksi mainittu on verraten keveää, noin 45 prosenttia alhaisemmalla tasolla kuin EU-maissa keskimäärin. On kestävämpää, että hallitus ei pyri tasapainottamaan julkista taloutta sekä Suomen kansainvälisesti vertaillen vinoutunutta verorakennetta puuttumalla omistuksen verotukseen. SDP:n vaihtoehto on oikeudenmukaisempi: työn verotusta kevennetään samaan aikaan, kun omistuksen verotusta nostetaan kohtuudella.

Ansiotulojen verotus

Sipilän hallitus ilmoitti ohjelmassaan, että ansiotuloverotus ei nouse missään tuloluokassa. Linjaus muuttui jo ensimmäisessä budjettiriihessä, jossa hallitus päätti nostaa neljännen tuloluokan (yli 72 300 euroa vuodessa) veroprosentin samaksi kuin ylimmän veroluokan (yli 90 000 euroa vuodessa). Ylin veroluokka sulautettiin edelliseen, joten kaikki yli 72 300 euroa vuodessa ansaitsevat verotetaan samalla prosentilla. Valtiovarainministeri Stubb ei edes perustellut veronkiristystä julkisen talouden yleisellä rahoitustarpeella, kuten lähes miljardin euron vuosittaisia leikkauksia yhteiskunnan vähäosaisilta, vaan maahanmuuton lisääntyvillä kustannuksilla. Tällainen yleisestä verolinjasta poikkeava korvamerkintä viestii selvästi, että hallitus tahtoo välttää loppuun saakka kaikkein hyväosaisimpien osallistumista yhteisiin talkoisiin.

Valiokunnan mietintö VaVM 8/2015 vp
Vastalause 1 /sd

Kun kaksi ylintä tuloluokkaa yhdistettiin, tuotiin siis 72 300—90 000 euroa vuodessa ansaitsevat korotetun veron, ns. solidaarisuusveron, piiriin, mikä sinänsä on perusteltua. Samalla kaikkein suurituloisimpien verotus pysyi kuitenkin ennallaan — 9 000 euroa kuukaudessa ansaitsevien veroprosentti on sama kuin 6 000 euroa ansaitsevien.

Sosialidemokraatit esittävät, että vuoden 2015 tuloluokat pidetään voimassa ja että yli 90 000 euroa ansaitsevien ns. solidaarisuusvero on edelleen kaksi prosenttiyksikköä korkeampi kuin edellisen tuloluokan. Näin ollen yli 90 000 euroa vuodessa ansaitsevien veroprosentti olisi 33,75.

Kunnallisverotuksen perusvähennys

Kunnallisverotuksen perusvähennyksestä säädetään tuloverolain 106 §:ssä. SDP:n näkemyksen mukaan oikeudenmukaisen verotuksen kohdistuman kannalta perusvähennyksen kohtuullinen määrä on nykyistä tasoa ja hallituksen esitystä korkeampi.

Kuten lakialoitteessa LA 25/2015 vp (Lindtman, sd., ym.), SDP esittää vuoden 2016 perusvähennyksen suuruudeksi 3 260 euroa. Jos puhtaan ansiotulon määrä muiden vähennysten jälkeen ylittää täyden perusvähennyksen määrän, vähennystä pienennetään 18 prosentilla yli menevän tulon määrästä. Päivärahatulosaavien nettomääräiset vuosiansiot kasvaisivat noin 60 eurolla vuodessa verrattuna hallituksen esitykseen.

Perusvähennys tulee täysimääräisenä myönnettäväksi päivärahatulosaavalla 3 260 euron vuosituloilla, palkkatulosaavalla noin 5 500 euron vuosituloilla ja eläketulosaavalla noin 11 300 euron vuosituloilla. Perusvähennyksen vaikutus ulottuu päivärahatulonsaajalla noin 19 500 euron vuosituloille, palkkatulonsaajalla noin 24 900 euron vuosituloille ja eläketulonsaajalla noin 21 700 euron vuosituloille asti.

Tällä hetkellä voimassa olevan säädöksen mukaan verovelvollisen luonnollisen henkilön tulosta vähennetään kuluvana vuonna 2 970 euroa, jos hänen puhdas ansiotulonsa ei muiden vähennysten tekemisen jälkeen ole mainittua määrää suurempi. Koska perusvähennys myönnetään muiden tulosta tehtävien vähennysten tekemisen jälkeen, vähennys kohdistuu päivärahatulon-, palkkatulon- ja eläketulonsaajalla eri tulotasolle mainituista tuloista tehtävien erilaisten vähennysten vuoksi.

Työtulovähennys

Työn verottaminen on Suomessa verraten kireää, joten sen huojentaminen työtulovähennystä korottamalla on perusteltua, vaikka välittömät vaikutukset heikentävät julkisen talouden tasapainoa 450 miljoonalla eurolla ja veronmenetys koskee ennen kaikkea kuntia. Hallitus perustelee, että työtulovähennys painottuu ennen kaikkea pieni- ja keskituloisten eduksi, mutta tosiasiaassa vähennys ulottuu jopa 119 000 euroa vuodessa ansaitseviin. Heidän kuukausipalkkansa on siis noin 9 500 euroa.

Vaikka solidaarisuusveroluokkaa laajennettiin näytävästi 90 000 eurosta 72 300 euroon, myös suuripalkkaiset hyötyvät työtulovähennyksestä. Loppujen lopuksi hallitus keventää vaivihkaa isotuloisten verotusta, niin että jopa kansanedustajan tulotasolla (76 500 euroa vuodessa) käteen

Valiokunnan mietintö VaVM 8/2015 vp
Vastalause 1 /sd

jäävät tulot pysyvät vähintään ennallaan. Kun leikkauksista suurin osa kohdistuu huomattavasti vähäosaisempiin ihmisiin, hallituksen verolinja jakaa kansaa kahtia ja heikentää yhteenkuuluvuutta.

SDP:n mallissa työtulovähennys jakautuu huomattavasti hallituksen esitystä oikeudenmukaisemmin. Yhteensä tuloverolain 125 §:ssä säädettyä työtulovähennyksen enimmäismäärää korotettaisiin 1 260 euroon ja kertymäprosenttia 11,8 prosenttiin, kuten hallituksen esityksessä. Sen sijaan SDP:n malli suosii hallituksen esitystä paremmin keskituloisia suomalaisia (vuonna 2014 mediaani 3 308 eur/kk) nostamalla tulojen ylärajan 33 000:sta 37 000:een. Vastaavasti SDP:n vaihtoehto ei ole yhtä avokätinen hyvätuloisille kuin hallituksen malli, koska poistumaprocentti on 1,46 prosentin sijasta 2,12 prosenttia. Kun puhdas ansiotulo on noin 97 000 euroa, työtulovähennystä ei enää myönnettäisi.

SDP:n malli painottuu siis aidosti pieni- ja keskituloihin ja on samaan aikaan julkiselle taloudelle noin 8 % edullisempi kuin hallituksen esitys.

Lakialoitteen LA 25/2015 vp (Lindtman, sd., ym.) mukaisesti eläketulovähennystä tulisi korottaa siten, että eläkkeensaajien käteen jäävä tulo nousee yhtä paljon kuin palkansaajien, jotka hyötyvät työtulovähennyksestä. SDP esittää kunnallisverotuksen eläketulovähennyksen prosentiksi 51 % ja kertoimeksi 1,43. Valtionverotuksen eläketulovähennyksen prosentiksi SDP esittää 44 ja kertoimeksi 3,9.

Asuntovelan korkovähennys

Tuloverolain 58 §:n mukaan asuntovelkaa on velka, joka kohdistuu verovelvollisen tai hänen perheensä vakituiseen asunnon hankkimiseen tai peruskorjaukseen. Vähennys tehdään ensisijaisesti pääomatulosta.

Asuntovelkojen korkojen täysimääräistä vähennyskelpoisuutta on aiemmin pienennetty siten, että verovuonna 2012 vähennyksen määrä oli 85 prosenttia, vuonna 2013 se oli 80 prosenttia, vuonna 2014 se oli 75 prosenttia ja vuonna 2015 70 prosenttia. Vaikka ratkaisu on asuntovelallisten kannalta välittömästi kielteinen, vuosittainen vähennys ei ole tuntuva ja vähentymisen tahti on kohtuullinen ja ennakoitava.

Hallitusohjelman esitys, jonka mukaan verovähennysoikeus putoaisi vuodesta 2016 alkaen 10 prosenttiyksikköä vuodessa, on kohtuuttoman jyrkkä, kun otetaan huomioon lapsiperheiden vaikea taloudellinen tilanne elämän ruuhkavuosina. Asuntovelallisilla on täysi oikeus luottaa aikaisemmin sovittuun vähenemistahtiin ja sovittaa omat taloudelliset odotuksensa sen mukaisesti.

SDP esittää palaamista viiden prosentin vähennystahtiin. Verovelvollisella on oikeus vähentää 60 prosenttia asuntovelan koroista verovuonna 2016, 55 prosenttia verovuonna 2017 ja 50 prosenttia verovuonna 2018. Vähennys tehdään ensisijaisesti pääomatulosta.

Valiokunnan mietintö VaVM 8/2015 vp
Vastalause 1 /sd

Luonnollisen henkilön lahjoitusvähennys

Hallitus esittää tuloverolakiin uutta 98 a §:ää luonnollisen henkilön lahjoitusvähennykseksi. Tarkoitus on, että luonnollinen henkilö tai kuolinpesä saa vähentää puhtaasta ansiotulostaan vähintään 850 euron ja enintään 500 000 euron lahjoituksen, joka on tehty tiedettä tai taidetta edistävään tarkoitukseen Euroopan talousalueella olevalle julkista rahoitusta saavalle yliopistolle tai korkeakoululle taikka näiden yhteydessä olevalle yliopistorahastolle.

Määräaikainen, yliopistolain muutokseen liittyvä ja yliopistojen omaa varainhankintaa kannustanut vähennys oli voimassa vuosina 2009—2012. Uusi laki ei olisi määräaikainen, vaan pysyvä. Määräaikaisessa laissa lahjoituksen vähennyskelpoisuuden yläraja oli 250 000 euroa. Se on myös TVL 57 §:ssä säädetyn yhteisöjen lahjoitusvähennyksen yläraja. Esitys ei mitenkään perustele, miksi vähennyskelpoisuuden yläraja olisi kaksinkertaistettava 500 000 euroon.

Hyvän verotuksen periaatteisiin kuuluu selkeys ja läpinäkyvyys. Valtiovarainvaliokunta huomauttaa mietinnössään, että muiden kuin tulonhankkimiseen liittyvien vähennysten määrää on viime vuosina pyritty vähentämään. Syy, miksi lahjoitusoikeus halutaan palauttaa, ei ilmene hallituksen esityksestä. Se toimisikin hallituksen yliopistoilta tekemien leikkausten osittaisena, mutta vaatimattomana kompensaationa: Kun vuoden 2016 budjettiesitys vähentää yliopistojen rahoitusta 75 000 000 eurolla, lahjoitusvähennyksen tuotoksi on ennakoitu 5 000 000 euroa (6,7 %). On selvää, että korkeakoulujen rahoituksen kannalta paras ratkaisu on peruuttaa leikkaukset.

Koska lain tarkoitus on nimenomaan korjata suomalaisten korkeakoulujen asemaa, SDP esittää, että se rajataan koskemaan vain Suomeen tehtäviä lahjoituksia. Hallitus ei ole esittänyt mitään EU-säädännöstä johtuvaa syytä, miksi vähennys pitäisi sallia koskemaan koko ETA-alueen yliopistoja.

Verovähennysten, jotka eivät liity tulonhankkimiseen, määrälliset rajat on asetettu aina varsin mataliksi. Ansiotulovähennyksen enimmäismäärä on 3 570 euroa/v, kotitalousvähennyksen 2 400 euroa/v. Tällöin erityistä huomiota herättää, että lahjoitusvähennyksen ylärajaksi on määrätty erityisen korkea 500 000 euroa/v. Taso poikkeaa täysin muista vähennyksistä.

Hallituksen esityksessä ei aseteta minkäänlaista rajaa siitä, minkä osuuden verotettavasta tulostaan luonnollinen henkilö voi vähentää. Tällöin on täysin mahdollista, että jokainen, jonka verotettavaksi tuloksi jää yli 850 euroa, voi lahjoittaa koko verotettavaa tuloaan vastaavan summan korkeakouluille ja vähentää sen täysimääräisesti. Koska vähennykset voi vaatia huomioitavaksi ennakonpidätyksessä, lahjoitussummaa ei tarvitse edes säästää etukäteen, vaan siirtää vaikka kuukausittain veroa vastaavissa erissä haluamalleen korkeakoululle.

Teoreettinenkin mahdollisuus veronsa ohjaamiseen kokonaan haluamalleen taholle on torjuttava.

Lahjoitusveron ennakoitu veronmenetys on vain tuhannesosa sen mahdollistamasta veromene-tyksestä.

Enimmäismäärän korotus on sitäkin oudompi, kun maksimivähennystä voisi hyödyntää varsin harva luonnollinen henkilö. Suomessa oli vuonna 2013 Verohallinnon tilaston mukaan 4 100

Valiokunnan mietintö VaVM 8/2015 vp
Vastalause 1 /sd

henkilöä (promille tulonsaajista), joiden verotettava tulo ylitti 300 000 euroa. Vähennyskelpoisuuden ylärajaan oikeutettuja lienee enintään satoja, ehkä vain kymmeniä henkilöitä. Kun vähennyskelpoisuuden ylärajaa nostetaan voimakkaasti verrannolliseen lainsäädäntöön verrattuna, tätä elementtiä voi pitää vain rikkaimmalle eliitille suunnattuna ja siten jopa kansalaisten yhdenvertaisuutta heikentävänä.

Yli 100 000 euroa ansaitsevat ovat myös koulutusasemastaan johtuen sekä verosuunnittelun osaamistason osalta todennäköisimpiä lahjoitusvähennyksen käyttäjiä. Tämä 1,5 prosentin osuus tulonsaajista maksaa ansioverosta 29 prosenttia. Kaikkien veronmaksajien osalta suuri veronmenetys on varsin teoreettinen, mutta varakkaimpien osalta jopa todennäköinen.

Edellä mainituista syistä SDP esittää, että luonnollisen henkilön ja kuolinpesän korkeakouluille tekemien lahjoitusten vähennyskelpoisuuden ylärajaksi määrätään 250 000 euroa.

Lahjoitusvähennys voitaisiin tehdä paitsi verotettavasta tulosta, myös maksettavasta verosta, kuten kotitalousvähennys, joka ei sekään ole tulonhankkimisvähennys. Kotitalousvähennyksestä voi vähentää vain osan sen piiriin laskettavista menoista, ja samaa tulisi soveltaa myös lahjoitusvähennykseen.

SDP esittää, että vähennys tehdään verosta, ei ansiotulosta.

Pohjoismaisissa hyvinvointivaltioissa verotuksen perimmäinen tarkoitus on rahoittaa julkisia palveluita ja tulonsiirtoja tavalla, jossa maksaja ei vaikuta suoraan perittyjen varojen käyttöön — niin allokoinnin kuin määrienkään osalta. Veronmaksajat ovat yhdenvertaisia veronmaksukyvyistä riippumatta. Kukaan ei voi valita veroillaan rahoitettavaksi niitä palveluita tai etuja, joista hänelle itselleen on hyötyä, suosia itselleen merkityksellistä toimintaa tai vastaavasti rajoittaa itselleen vastenmielisten toimintojen rahoitusta. Verovarojen keruu ja jakaminen on erotettu eräänlaisella palomuurilla.

Jos verovelvollinen voi suunnata kaikki tai huomattavan osan verotettavista tuloistaan itselleen tärkeän tarkoituksen hyväksi, suomalaisen verotuksen periaatteita rikotaan räikeästi. Jos tämä eettinen muutos hyväksytään, mikään ei sen jälkeen estä laajentamasta lahjoitusvähennystä kaikille muillekin aloille.

Pysyvä korkeakoululahjoitusten verovähennys esitetyllä tavalla on askel á la carten-verotukseen, jossa varsinkin suuria veroja maksavat määräävät itse, mitä rahoittavat. Se vähentää rajusti demokraattisesti valittujen päätöksentekijöiden toimintaa, yhteiskunnallista oikeudenmukaisuutta ja julkisten palveluiden järkevää rahoitusta.

Edellä mainitusta syistä SDP esittää, että vähennyksen enimmäismäärä on 40 % tehdyistä lahjoituksista ja 50 % veron määrästä.

Vastaavasti hallituksen esityksessä ei ole mitään perustetta, miksi lahjoitusvähennyksen alarajaksi on määrätty 850 euroa, kuten yhteisöjen vastaavassa vähennyksessä. Tätäkin voi pitää yhdenvertaisuusongelmana: miksi henkilö, jonka verotettava tulo jää muiden vähennysten jälkeen alle 850 euron, ei voisi vähentää pienempää lahjoitusta verotuksessa? Kotitalousvähennyksen oma-

Valiokunnan mietintö VaVM 8/2015 vp
Vastalause 1 /sd

vastuuksi on säädetty 100 euroa. Tämän summan ylittävältä osalta voi vähentää verotuksessa vaikka vain kymppejä.

SDP haluaa laajentaa lahjoitusvähennystä myös pieni- ja keskituloisiin, joille tieteen ja taiteen tukeminen on henkilökohtaisesti tärkeää. Vähennettävä vähimmäismäärä on 100 euroa.

Pääomatulojen verotus

Hallitus esittää pääomatulojen ylemmän verokannan kiristämistä nykyisestä 33 prosentista 34 prosenttiin ja muutettavaksi vastaavasti tuloverolain 124 §:n 2 momenttia sekä lakia rajoitetusti verovelvollisen tulon verottamisesta.

Vastalauseen yleisperusteluissa todettiin, että omaisuuden verotus on Suomessa kanainvälisesti vertailtuna keveää. Toisaalta nykyisessä taloustilanteessa vaaditaan kaikkia kantamaan vastuuta. Hallitus ei kuitenkaan edellytä hyvässä asemassa olevilta kansalaisilta läheskään samanlaista ponnasta kuin heikoimmassa asemassa olevilta. Oikeudenmukaisuussyistä myös pääomatulojen saajien on syytä osallistua talkoisiin kohtuullisessa määrin.

On otettava huomioon, että pääomatulot ovat merkittävä osa yrittäjien tuloa ja vaikuttavat siksi myös yritystoiminnan edellytyksiin. Alennetulla yhteisöverolla pyritään kannustamaan yrityksiä investointeihin, jotka ovat kansantaloudelle nyt elintärkeitä. Investoinnin on oltava aina houkuttelevampaa kuin yritystulon nostamisen osinkona.

SDP esittää pääomatulojen alemman verokannan nostamista 30 prosentista 32 prosenttiin ja ylemmän verokannan nostamista nykyisestä 33 prosentista 35 prosenttiin. Ylemmän verokannan tuloaraja säilyisi nykyisessä 30 000 eurossa.

Rajoitetusti verovelvollisen tulon verottamisesta annettu laki muuttuu vastaavasti.

Omaisuuden luovutustappio

Hallitusohjelman mukaan omaisuuden luovutuksesta syntynyt tappio muutetaan vähennyskelpoiseksi pääomatuloista tietyin rajoituksin. Tämän johdosta ehdotetaan tuloverolain 50 §:n 1 momenttia muutettavaksi.

Hallitus ei esitä ohjelmassa minkäänlaisia perusteluja lakimuutoksen tarpeellisuudelle, eikä niitä ole nähtävissä lakiesityksessäkään. Myöskään verotuksen symmetriaperiaatteisiin ei vedota, joten ratkaisu on yksinomaan poliittinen.

Keskustan vastalauseessa vuoden 2014 tuloveroasteikkoihin (VaVM 22/2013 vp — HE 105/2013 vp, HE 181/2013 vp) ilmenee, että kyse on yksityisten pääomasijoittajien riskien tasaamisesta. Eritystapauksissa sijoittaja ei pysty hyödyntämään useiden vuosien tappioita silloin, kun maksaa veroa suuresta myyntivoitosta. Sikäli, kun ongelma on yleinen ja yritysrahoitukselle mahdollisesti haitallinen, siihen voisi vastata pidentämällä luovutustappioiden vähennysaikaa. Täsmällisen ratkaisun sijaan hallitus kuitenkin esittää aivan liian yleispiirteistä ja lopulta riskinjakoa vääristävää mallia.

Valiokunnan mietintö VaVM 8/2015 vp
Vastalause 1 /sd

Esitetyssä muodossa julkinen valta ottaisi kantaakseen yksityisten sijoittajien riskiä. Pääomatu-lolajien välisessä arbitraasissa ei ole harvinaista, että luovutustappio syntyy, kun ylisuuren osin-gonjaon jälkeen osakkeen arvo laskee vastaavasti. Hyödynnettyään korkean osinkotuoton sijoit-taja, joka on myynyt arvopaperin laskennallisesti tappiolla, odottaa voivansa kompensoida luo-vutustappion tulevilla luovutusvoitoilla. Tällä esityksellä hallitus haluaa varmistaa, että sijoitta-jalle ei jää tätä riskiä kannettavaksi. Vaikutukset suosivat spekulatiivista sijoitustoimintaa, yritys-ten ylisuurta osingonjakoa ja voivat olla markkinakäyttäytymistä vinouttavia.

Koska lakimuutosta puoltavia perusteluita ei ole tuotu esiin, SDP esittää, että tuloverolain 50 §:n 1 momentti jätetään muuttamattomaksi.

Kiinteistösijoitusyhtiöiden korkovähennyksen rajaaminen

Hallitus on tuonut eduskuntaan useita muutoksia tuloverotuksen lainsäädäntöön. Kuitenkin tie-dettyjä epäkohtia, joihin jopa päähallituspuolue Keskusta on aiemmin edellyttänyt puututtavaksi, ei ole korjattu.

Lakiin elinkeinotulon verottamisesta lisättiin vuoden 2013 alusta uusi 18 a § (HE 146/2012, laki 28.12.2012/983), joka rajoittaa yritysten suorittamien korkomenojen vähennysoikeutta. Näiden rajoitusten ulkopuolelle jäävät yhteisöt, joita verotetaan tuloverolain mukaan. Ennen kaikkea kiinteistösijoitusyhtiöt hyötyvät kansainvälisesti poikkeuksellisesta veroedusta, joka mahdollis-taa aggressiivisen rajat ylittävän verosuunnittelun ja aiheuttaa Suomelle suuren veronmenetyk-sen.

Ulkomaalaiset kiinteistösijoitusyhtiöt omistavat Suomessa miljardien eurojen edestä kiinteistöjä, joista arvokkaimpia ovat kauppakeskukset. Ulkomaalainen tai ulkomaille perustettu kiinteistösi-joitusyhtiö voi pitää omistamansa suomalaisen yhtiön pysyvästi velkaisena, niin että kauppakiin-teistön tuotto siirtyy kokonaan korkomenona omistajayhteisölle. Suomalainen yhtiö vähentää menot omasta verotettavasta tuloksestaan, eikä edullisen verotuksen maassa sijaitseva omistaja-yhteisö maksa korkotuotostaan veroa. Tämä porsaanreikä kannustaa myös suomalaisia kiinteis-tösijoittajia perustamaan yhtiöitä edullisen verotuksen maahan.

SDP esittää asiasta lausumaa. Sen mukaan hallituksen on tuotava viivyttelämättä eduskuntaan tu-loverolain lisäys, jolla myös kiinteistösijoitusyhtiöiden ja muiden elinkeinotuloverolain ulkopuo-lle jäävien merkittävien liiketoimintayhteisöjen korkovähennysoikeutta rajoitetaan EVL:n vas-taavien säädösten mukaisesti.

Miljoonaperintöjen verotus

Perintö- ja lahjaverolain 14 §:ssä määrätään perintöveron veroluokat. Koska Suomi elää vaikeas-sa taloudellisessa tilanteessa, myös suurimpien perintöjen saajien on syytä osallistua julkisen ta-louden tasapainottamiseen.

SDP esittää asiasta lausumaa, jonka mukaan hallituksen on tuotava viivyttelämättä eduskuntaan perintö- ja lahjaverolain 14 §:n muutos, jossa veroprosentti yli 1 000 000 euron arvoisista perin-töosuuksista on I veroluokassa 22 ja II veroluokassa 38.

Valiokunnan mietintö VaVM 8/2015 vp
Vastalause 1 /sd

Ehdotus

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että 3.—6. lakiehdotus hyväksytään muuttamattomina,

että 1., 2. ja 7. lakiehdotus hyväksytään muutettuina, (Vastalauseen muutosehdotukset) ja

että hyväksytään kaksi lausumaa. (Vastalauseen lausumaehdotukset)

Vastalauseen muutosehdotukset

1.

Vuoden 2016 tuloveroasteikkolaki

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Vuodelta 2016 toimitettavassa verotuksessa määrätään tuloverolain (1535/1992) perusteella valtiolle ansiotulosta suoritettava tulovero progressiivisen tuloveroasteikon mukaan seuraavasti:

Verotettava ansiotulo, euroa	Vero alarajan kohdalla, euroa	Vero alarajan ylittävästä tulon osasta, %
16 700—25 000	8,00	6,50
25 000—40 800	547,50	17,50
40 800—72 300	3 312,50	21,50
72 300—90 000	10 085,00	31,75
90 000—	15 704,75	33,75

2 §

(Kuten VaVM)

Valiokunnan mietintö VaVM 8/2015 vp
Vastalause 1 /sd

2.

Laki

tuloverolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan tuloverolain (1535/1992) 11 §:n 2 momentin 2 kohta, ~~50 §:n 1 momentti~~, 58 §:n 2 momentti, 58 b §, 76 §:n 1 momentin 2 kohta, 77 §:n 1 momentti, ~~100 §:n 2 ja 3 momentti~~, ~~101 §:n 2 momentti~~, 106 §, 124 §:n 2 momentti sekä 125 §:n 2 momentti,
sellaisina kuin niistä on 50 §:n 1 momentti ~~sekä 100 §:n 2 ja 3 momentti~~ laissa 1410/2010, 58 §:n 2 momentti, 58 b, ~~101 §:n 2 momentti~~ ja 106 §, 124 §:n 2 momentti ja 125 §:n 2 momentti laissa 1086/2014 sekä 77 §:n 1 momentti laissa 1165/2000, ja
lisätään lakiin uusi 98 a § seuraavasti:

(Kuten VaVM) 11 §

(Poist.) 50 §

(Kuten VaVM) 58 §

58 b §

Asuntovelan koron vähennyskelpoisuus verovuosina 2016-2018

Poiketen siitä, mitä 58 §:n 2 momentissa säädetään, verovelvollisella on oikeus vähentää pääomatuloistaan ~~60~~ prosenttia asuntovelan koroista verovuonna 2016, ~~55~~ prosenttia verovuonna 2017 ja ~~50~~ prosenttia verovuonna 2018.

(Kuten VaVM) 76 ja 77 §

98 a §

Luonnollisen henkilön lahjoitusvähennys

Luonnollinen henkilö ja kuolinpesä saa vähentää ~~verosta enintään 40 % rahalahjoituksesta~~, joka on tehty tiedettä tai taidetta edistävään tarkoitukseen ~~Suomessa sijaitsevalle~~ julkista rahoitusta saavalle yliopistolle tai korkeakoululle taikka näiden yhteydessä olevalle yliopistorahastol-

Valiokunnan mietintö VaVM 8/2015 vp
Vastalause 1 /sd

le. Vähennyksen määrä on vähintään 100 euroa ja enintään 250 000 euroa ja enintään 50 % maksettavan veron määrästä.

100, 101 ja 106 §

(Kuten LA 25/2015 vp)

124 §

Veron määräytyminen

Pääomatulosta suoritetaan tuloveroa 32 prosenttia (*pääomatulon tuloveroprosentti*). Siltä osin kuin verovelvollisen verotettavan pääomatulon määrä ylittää 30 000 euroa, pääomatulosta suoritetaan veroa 35 prosenttia (*pääomatulon korotettu tuloveroprosentti*). Yhteisön tuloveroprosentti on 20. Yhteisyyden tuloveroprosentti on 28. Yhteisöjen ja yhteisöyksiköiden veron jakautumisesta eri veronsaajien kesken säädetään veronjako- ja veronjakolaitissa (532/1998).

125 §

Työtulovähennys

Vähennys on 11,8 prosenttia 1 momentissa tarkoitettujen tulojen 2 500 euroa ylittävältä osalta. Vähennyksen enimmäismäärä on kuitenkin 1 260 euroa. Verovelvollisen puhtaan ansiotulon ylittäessä 37 000 euroa vähennyksen määrä pienenee 2,12 prosentilla puhtaan ansiotulon 37 000 euroa ylittävältä osalta. Vähennys tehdään ennen muita tuloverosta tehtäviä vähennyksiä.

Voimaantulo

(Kuten VaVM)

7.

Laki

rajoitetusti verovelvollisen tulon verottamisesta annetun lain 15 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

Valiokunnan mietintö VaVM 8/2015 vp
Vastalause 1 /sd

muutetaan rajoitetusti verovelvollisen tulon verottamisesta annetun lain (627/1978) 15 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 458/2015, seuraavasti:

15 §

Pääomatulosta suoritetaan tuloveroa 32 prosentin mukaan. Siltä osin kuin verovelvollisen verotettavan pääomatulon määrä ylittää 30 000 euroa, pääomatulosta suoritetaan veroa 35 prosentin mukaan.

Voimaantulo

(Kuten VaVM)

Vastalauseen lausumaehdotukset

1. Eduskunta edellyttää, että hallitus tuo viivyttlemättä eduskuntaan tuloverolain lisäyksen, jolla myös kiinteistösijoitusyhtiöiden ja muiden elinkeinotuloverolain ulkopuolelle jäävien merkittävien liiketoimintayhteisöjen korkovähennysoikeutta rajoitetaan EVL:n vastaavien säädösten mukaisesti.

2. Eduskunta edellyttää, että hallitus tuo viivyttlemättä eduskuntaan perintö- ja lahjaverolain 14 §:n muutoksen, jossa veroprosentti yli 1 000 000 euron arvoisista perintöosuuksista on I veroluokassa 22 ja II veroluokassa 38.

Helsingissä 17.11.2015

Timo Harakka /sd
Pia Viitanen /sd
Krista Kiuru /sd
Riitta Myller /sd

Valiokunnan mietintö VaVM 8/2015 vp
Vastalause 2 /vihr

VASTALAUSE 2 /vihr

Perustelut

Tiukan taloudenpidon aikana on erityisen tärkeää, että pienituloisten ja vähävaraisten aseman ei anneta heikentyä. Siksi vihreiden veroratkaisut ovat tuloeroja kaventavia: hyvätuloiset ja vauraat kantavat tuntevan osan julkisen talouden tervehdyttämisen taakasta verotuksen kautta.

Veroratkaisussamme korotamme tuntuvasti kunnallisveron perusvähennystä, mikä lisää etuuk-sien ja eläkkeiden saajien käteen jääviä tuloja. Tämä torjuu köyhyyttä ja turvaa myös kotimark-kinoille tärkeää ostovoimaa ja palveluiden kysyntää. Vastaavat verotulot kootaan suurimpien an-sio- ja pääomatulojen saajilta. Hallitus on esittänyt toiveenaan, että hyvätuloiset osallistuisivat ta-louden sopeutustalkoisiin vapaaehtoisesti lahjoittamalla osan tuloistaan esimerkiksi hyvänteke-väisyyteen. Yhteiskunnallinen solidaarisuus toteutuu huomattavasti tehokkaammin ja oikeuden-mukaisemmin verotuksen kuin vapaaehtoisen hyväntekeväisyyden kautta.

Vihreät esittävät valiokunnan mietinnön hyväksymistä muutettuna.

Yksityiskohtaiset perustelut

Hallitus esittää, että solidaarisuusveroa aletaan maksaa jo 72 300 euron vuosituloilla, mikä on pe-rusteltua. Esitämme, että alarajan laskun lisäksi ylimmän tuloluokan (ansiotulot vuodessa yli 91 100 euroa) solidaarisuusveroa korotetaan yhdellä prosenttiyksiköllä.

Kunnallisveron perusvähennyksen enimmäismäärä on tällä hetkellä 2 970 euroa, ja ensi vuonna sitä ollaan tarkistamassa 3 020 euroon. Vähennys tehdään muiden vähennysten jälkeen, ja se koh-distuu palkkatulojen lisäksi etuuksiin ja eläkkeisiin.

Hallitus on korottamassa työtuloihin kohdistuvaa työtulovähennystä, mikä lisää pieni- ja keski-tuloisten käteen jääviä tuloja, mutta on jättämässä perusvähennyksen käytännössä ennalleen.

Perusvähennyksen korottaminen lisäisi käteen jääviä tuloja muillakin kuin palkansaajilla eli myös eläkeläisillä ja etuuskien saajilla. Vähennyksen korottaminen noin tuhannella eurolla 4 050 euroon ja vähenemisasteen kasvattaminen 23 prosenttiin tarkoittaisi kunnille 300 000 000 euron veromenetyksiä, mutta vähentäisi köyhyyttä ja kaventaisi osaltaan tuloeroja.

Hallitus lisää valtion verotuottoja pienentämällä asuntolainojen korkovähennysoikeutta nykyi-seen lainsäädäntöön nähden nopeutetussa aikataulussa siten, että alenema on 10 prosenttiyksik-köä vuodessa.

EU-komission verouudistusraportin mukaan Suomessa asuntolainan verovähennysoikeus on suuri verrattuna kiinteistöveroihin, mikä kannustaa velanottoon.

Valiokunnan mietintö VaVM 8/2015 vp
Vastalause 2 /vihr

Korkovähennyksestä luopuminen tukisi verotuksen selkiyttämistavoitteita. Valtion talouden tasapainottamiseksi ja verotuksen selkiyttämiseksi korkovähennysoikeudesta voitaisiin luopua tämän vaalikauden aikana kokonaan.

Vuosittainen alenema olisi 15 prosenttiyksikköä 10 sijaan. Vuonna 2016 korkovähennysoikeus olisi 45 prosenttia. Matalan korkotason vuoksi poiston ajankohta olisi muutokseen sopeutumisle mahdollisimman suotuista.

Pääomatulovero on nykyään maltillisesti kiristynyt. Verossa on yksi porras: 30 000 euroon asti vero on 30 prosenttia, ja tätä suuremmista tuloista vero on 33 prosenttia.

Hallitus ehdottaa, että ylempää verokantaa korotetaan prosenttiyksiköllä eli 34 prosenttiin. Ehdotamme, että pääomatuloveroon lisätään uusi porras niin, että pääomatulojen ylittäessä 60 000 euroa vero nousisi 35 prosenttiin. Uusi porras lisää valtion verokertymää 31 miljoonalla eurolla.

Ehdotus

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että 3.—6. lakiehdotus hyväksytään muuttamattomina ja

että 1., 2. ja 7. lakiehdotus hyväksytään muutettuina. (Vastalauseen muutosehdotukset)

(Vastalauseen muutosehdotukset)

1.

Vuoden 2016 tuloveroasteikkolaki

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Vuodelta 2016 toimitettavassa verotuksessa määrätään tuloverolain (1535/1992) perusteella valtiolle ansiotulosta suoritettava tulovero progressiivisen tuloveroasteikon mukaan seuraavasti:

Valiokunnan mietintö VaVM 8/2015 vp
Vastalause 2 /vihr

Verotettava ansiotulo, euroa	Vero alarajan kohdalla, euroa	Vero alarajan ylittävästä tulon osasta, %
16 700—25 000	8,00	6,50
25 000—40 800	547,50	17,50
40 800—72 300	3 312,50	21,50
72 300—91 100	10 085,00	31,75
91 100—	15 866	32,75

2 §

(Kuten VaVM)

2.

Laki

tuloverolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan tuloverolain (1535/1992) 11 §:n 2 momentin 2 kohta, 50 §:n 1 momentti, 58 §:n 2 momentti, 58 b §, 76 §:n 1 momentin 2 kohta, 77 §:n 1 momentti, 106 §, 124 §:n 2 momentti sekä 125 §:n 2 momentti,
sellaisina kuin niistä on 50 §:n 1 momentti laissa 1410/2010, 58 §:n 2 momentti, 58 b ja 106 §, 124 §:n 2 momentti ja 125 §:n 2 momentti laissa 1086/2014 sekä 77 §:n 1 momentti laissa 1165/2000, ja
lisätään lakiin uusi 98 a § seuraavasti:

11, 50 ja 58 §

(Kuten VaVM)

Valiokunnan mietintö VaVM 8/2015 vp
Vastalause 2 /vihr

58 b §

Asuntovelan koron vähennyskelpoisuus verovuosina 2016—2018

Poiketen siitä, mitä 58 §:n 2 momentissa säädetään, verovelvollisella on oikeus vähentää pääomatuloistaan 45 prosenttia asuntovelan koroista verovuonna 2016, 30 prosenttia verovuonna 2017 ja 15 prosenttia verovuonna 2018.

76, 77 ja 98 a §

(Kuten VaVM)

106 §

Kunnallisverotuksen perusvähennys

Jos verovelvollisen luonnollisen henkilön puhdas ansiotulo edellä mainittujen vähennysten jälkeen ei ole 4 050 euron määrää suurempi, on siitä vähennettävä tämän tulon määrä. Jos puhtaan ansiotulon määrä mainittujen vähennysten jälkeen ylittää täyden perusvähennyksen määrän, vähennystä pienennetään 23 prosentilla yli menevän tulon määrästä.

124 §

Veron määräytyminen

Pääomatulosta suoritetaan tuloveroa 30 prosenttia (*pääomatulon tuloveroprosentti*). Siltä osin kuin verovelvollisen verotettavan pääomatulon määrä ylittää 30 000 euroa, pääomatulosta suoritetaan veroa 34 prosenttia (*pääomatulon korotettu tuloveroprosentti*). Siltä osin kuin verovelvollisen verotettavan pääomatulon määrä ylittää 60 000 euroa, pääomatulosta suoritetaan veroa 35 prosenttia. Yhteisön tuloveroprosentti on 20. Yhteisetuuden tuloveroprosentti on 28. Yhteisöjen ja yhteisötuuksien veron jakautumisesta eri veronsaajien kesken säädetään verontilityslaisissa (532/1998).

125 §

(Kuten VaVM)

Voimaantulo

(Kuten VaVM)

Valiokunnan mietintö VaVM 8/2015 vp
Vastalause 2 /vihr

7.

Laki

rajoitetusti verovelvollisen tulon verottamisesta annetun lain 15 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan rajoitetusti verovelvollisen tulon verottamisesta annetun lain (627/1978) 15 §:n
1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 458/2015, seuraavasti:

15 §

Pääomatulosta suoritetaan tuloveroa 30 prosentin mukaan. Siltä osin kuin verovelvollisen verotettavan pääomatulon määrä ylittää 30 000 euroa, pääomatulosta suoritetaan veroa 34 prosentin mukaan. Siltä osin kuin verovelvollisen verotettavan pääomatulon määrä ylittää 60 000 euroa, pääomatulosta suoritetaan veroa 35 prosenttia.

Voimaantulo

(Kuten VaVM)

Helsingissä 17.11.2015

Touko Aalto /vihr

Valiokunnan mietintö VaVM 8/2015 vp
Vastalause 3 /vas

VASTALAUSE 3 /vas

Perustelut

Veroasteikko

Oikeudenmukaisuus edellyttää, että suurituloiset osallistuvat yhteiskunnan toiminnan rahoittamiseen suuremmalla verolla kuin mitä hallitus esittää. Esitämme, että tuloveroasteikkoa muutetaan siten, että

- 1) neljännen veroluokan alarajaksi tulee 70 000 euroa hallituksen esittämän 72 300 euron asemasta, jotta kaikki kansanedustajien kanssa samaan tuloryhmään kuuluvat tulonsaajat osallistuvat hallituksen esittämää enemmän solidaarisuusveron maksamiseen, sekä
- 2) lisätään uusi viides veroluokka 100 000 euron verotettavista tuloista lähtien ja tuon viidennen veroluokan alarajan ylittävistä tulon osasta peritään veroa 34,15 %.

Tuloverolaki

Kunnallisverotuksen perusvähennyksen esitämme korotettavaksi 4 050 euroksi hallituksen esittämän 3 020 euron asemasta. Vähennys kohdistuu palkkatuloihin sekä eläkkeisiin ja etuuksiin. Se tehdään muiden vähennysten jälkeen. Haluamme tällä tavalla keventää pienituloisimpien verotusta.

Luonnollisen henkilön lahjoitusvähennys. Emme pidä hyvänä sitä, että hyvätuloisille annetaan mahdollisuus ohjata maksamiensa verojen käyttöä lahjoitusvähennyksen avulla. Tällöin ehdotetusta 500 000 euron enimmäisrahalahjoituksesta asianomainen maksaisi itse vain puolet toisen tullessa muiden maksamista veroista. Ei saa yleistyä sellainen periaate, että veronmaksaja valitsee itse veronsaajan omien mieltymystensä mukaan sen sijaan, että kerättyjen verojen käytössä suoritettaisiin yhteiskunnallista tarveharkintaa. Tämä uusi lahjoitusmuoto on kehitetty lohdutukseksi hallituksen harjoittamalle korkeakoulujen rahoituksen näivettämiselle.

Emme pidä perusteltuna hallituksen esitystä laajentaa luovutustappion vähennysmahdollisuutta.

Oikeudenmukaisuus edellyttää myös sitä, että luovutaan pääomatulojen verottamisesta erillään ansiotuloista. Tällöin ansiotulot ja pääomatulot tulee siis verottaa samassa verotuksessa niin, että niiden yhteissummaan sovelletaan samaa verotusta.

Kotitalousvähennyksen laajentaminen asunto-osakeyhtiöiden energiahankkeisiin

Ed. Sarkkisen aloitteen (LA 2/2015 vp) mukaisesti esitämme muutettavaksi tuloverolain 127 a ja 127 b §:t. Nykyisen lainsäädännön ja ohjeistuksen mukaan kotitalousvähennystä voi saada, jos verovelvollinen teettää kotitalous- tai hoitotyötä, asunnon kunnossapitotöitä tai tietotekniikkalaitteiden asennusta. Omavastuu on 100 euroa, ja kotitalousvähennyksen enimmäismäärä on 2 400 euroa/henkilö.

Valiokunnan mietintö VaVM 8/2015 vp
Vastalause 3 /vas

Asunto-osakeyhtiöhuoneiston omistaja voi saada kotitalousvähennyksen vain niistä asunnon kunnossapito- ja perusparannustoista, joiden teettäminen kuuluu lain tai yhtiöjärjestyksen mukaan asunto-osakeyhtiön osakkaalle.

Voimassa olevan lainsäädännön mukaan asunto-osakeyhtiön lukuun teetetystä remontista ei voi saada kotitalousvähennystä. Pääsääntöisesti kaikki asunnon sisäpuolen pintojen ulkopuolella olevat talon osat kuuluvat asunto-osakeyhtiön vastuulle eivätkä ole näin ollen kotitalousvähennyksen piirissä.

Näin ollen asunto-osakeyhtiöhuoneiston omistajat ja asukkaat ovat eriarvoisessa asemassa suhteessa omakotiasujiin. Asunto-osakeyhtiöissä asuvat kerros- ja rivitaloasujat voivat saada kotitalousvähennystä paljon suppeammasta työ- ja korjausvalikoimasta kuin omakotiasujat. Iso osa asunto-osakeyhtiön remonteista jää nykyisen lainsäädännön kotitalousvähennyssäädösten ulkopuolelle, kun omakotitaloissa asuvat saavat vastaavista remonteista verovähennyksiä.

Mikäli Suomessa edelleen aiotaan jatkossakin myöntää kotitalousvähennyksiä, tulisi niiden kohdella tasapuolisemmin eri asumismuotoja ja asukkaita. Sitä edellyttää jo perustuslain vaatimus tasapuolisesta kohtelusta.

Mikäli Suomessa ollaan tosissaan uusiutuvan ja hajautetun energian lisäämisessä, pitää myös kansalaiset ja asunto-osakeyhtiöt saada mukaan energiaremonttiin. Esimerkiksi isoissa kerrostalo-yhtiöissä olisi paljon potentiaalia rakentaa katoilleen kiinteistökohtaisia aurinkoenergiajärjestelmiä, joiden avulla asukkaat voisivat tuottaa sähköä ja lämpöä omiin tarpeisiinsa ja myydä ylijäämän verkkoon. Lisäksi asunto-osakeyhtiöissä voitaisiin tehdä paljon remontteja, jotka suuresti parantaisivat energiatehokkuutta.

Tällä hetkellä omakotiasujia tuetaan talokohtaisten uusiutuvan energian järjestelmien rakentamiseen kotitalousvähennyksellä, mutta vastaavaa tukea ei ole saatavilla asunto-osakeyhtiöiden asukkaille.

Kotitalousvähennys voisi olla asunto-osakeyhtiöiden energiahankkeissa ratkaiseva kannustin, joka laskisi huoneistokohtaisia kustannuksia kynnyksrajan alle ja talokohtaisia järjestelmiä lähdettäisiin rakentamaan. Siksi kotitalousvähennyksestä annettavia säädöksiä pitäisi muuttaa siten, että myös asunto-osakeyhtiöiden energiaremonteista voisivat asukkaat saada kotitalousvähennystä omistus- ja maksuosuuksiensa suhteessa.

Ehdotus

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että 3.—7. lakiehdotus hyväksytään muuttamattomina ja

että 1. ja 2. lakiehdotus hyväksytään muutettuina. (Vastalauseen muutosehdotukset)

Valiokunnan mietintö VaVM 8/2015 vp
Vastalause 3 /vas

(Vastalauseen muutosehdotukset)

1.

Vuoden 2016 tuloveroasteikkolaki

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Vuodelta 2016 toimitettavassa verotuksessa määrätään tuloverolain (1535/1992) perusteella valtiolle ansiotulosta suoritettava tulovero progressiivisen tuloveroasteikon mukaan seuraavasti:

Verotettava ansiotulo, euroa	Vero alarajan kohdalla, euroa	Vero alarajan ylittävästä tulon osasta, %
16 700—25 000	8,00	6,50
25 000—40 800	547,50	17,50
40 800—70 000	3 312,50	21,50
70 000—100 000	9 590,50	31,75
100 000—	19 115,50	34,15

2 §

(Kuten VaVM)

2.

Laki

tuloverolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

Valiokunnan mietintö VaVM 8/2015 vp
Vastalause 3 /vas

muutetaan tuloverolain (1535/1992) 11 §:n 2 momentin 2 kohta, ~~50 §:n 1 momentti~~, 58 §:n 2 momentti, 58 b §, 76 §:n 1 momentin 2 kohta, 77 §:n 1 momentti, 106 §, 124 §:n 2 momentti sekä 125 §:n 2 momentti,

sellaisina kuin niistä on ~~50 §:n 1 momentti laissa 1410/2010~~, 58 §:n 2 momentti, 58 b ja 106 §, 124 §:n 2 momentti ja 125 §:n 2 momentti laissa 1086/2014 sekä 77 §:n 1 momentti laissa 1165/2000, ja

lisätään lain uusi 98 a § 127 a §:ään uusi 3 ja 4 momentti, jolloin nykyiset 3—5 momentti siirtyvät 5—7 momentiksi sekä 127 b §:ään uusi 4 kohta, sellaisena kuin ne ovat, 127 a § laeissa 995/2000, ~~[1273/2004]~~, 1218/2006, 946/2008, 929/2012 ja 1246/2013 sekä 127 b § laissa 785/2012, seuraavasti:

11 §

(Kuten VaVM)

50 §

(Poist.)

58, 58 b, 76 ja 77 §

(Kuten VaVM)

98 a §

(Poist.)

106 §

Kunnallisverotuksen perusvähennys

Jos verovelvollisen luonnollisen henkilön puhdas ansiotulo edellä mainittujen vähennysten jälkeen ei ole **4 050** euron määrää suurempi, on siitä vähennettävä tämän tulon määrä. Jos puhtaan ansiotulon määrä mainittujen vähennysten jälkeen ylittää täyden perusvähennyksen määrän, vähennystä pienennetään **23** prosentilla yli menevän tulon määrästä.

124 ja 125 §

(Kuten VaVM)

127 a ja 127 b §

(Kuten LA 2/2015 vp)

Voimaantulo

(Kuten VaVM)

Valiokunnan mietintö VaVM 8/2015 vp
Vastalause 3 /vas

Helsingissä 17.11.2015

Kari Uotila /vas
Li Andersson /vas

**Valiokunnan mietintö VaVM 8/2015 vp
Vastalause 4 /r**

VASTALAUSE 4 /r

Perustelut

Työn verotus Suomessa on liian kireällä tasolla. Suomi ei enää ole se kilpailukykyinen maa, jona olemme oppineet sen aiemmin tuntemaan. Sen sijaan me kuulumme niiden harvojen EU-maiden joukkoon, joiden talouskehitys ei juuri nyt ole suotuisaa. Meillä on siis hyviä syitä taloutemme uudistamiseen. Tämän pitää tapahtua työnteon kautta — ainoastaan sillä, että meillä on ihmisiä töissä, voimme saavuttaa takaisin asemamme menestyvänä maana.

Meidän on panostettava kasvun ja viennin edellytysten luomiseen. Yhtenä perusedellytyksenä on se, että työn vastaanottamisen ja tekemisen on aina oltava kannattavaa. Tämän tavoitteen saavuttamiseen tarvitaan useita toimenpiteitä. Yhtenä toimenpiteenä on työn verotuksen keventäminen. Kevyempi verotus vähentää eri kannustinloukkujen riskiä ja laskee työn vastaanottamisen kynnystä. Sen vuoksi haluamme toteuttaa verovaihdon, jossa työn verotusta pienennetään ja kulutuksen verotusta lisätään. Tähän päästään pienentämällä työn verotusta yksi prosenttiyksikkö kolmessa alimmassa veroluokassa ja puoli prosenttiyksikköä ylimmässä veroluokassa.

Ehdotus

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että 2.—7. lakiehdotus hyväksytään muuttamattomina ja

1. lakiehdotus hyväksytään muutettuna. (Vastalauseen muutosehdotus)

(Vastalauseen muutosehdotus)

1.

Vuoden 2016 tuloveroasteikkolaki

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Vuodelta 2016 toimitettavassa verotuksessa määrätään tuloverolain (1535/1992) perusteella valtiolle ansiotulosta suoritettava tulovero progressiivisen tuloveroasteikon mukaan seuraavasti:

Valiokunnan mietintö VaVM 8/2015 vp
Vastalause 4 /r

Verotettava ansiotulo, euroa	Vero alarajan kohdalla, euroa	Vero alarajan ylittävästä tulon osasta, %
16 700—25 000	8,00	5,50
25 000—40 800	464,50	16,50
40 800—72 300	3 071,50	20,50
72 300—	9 529,00	31,25

2 §

(Kuten VaVM)

Helsingissä 17.11.2015

Joakim Strand /r

Valiokunnan mietintö VaVM 8/2015 vp
Vastalause 5 /kd

VASTALAUSE 5 /kd

Perustelut

Pääministeri Sipilän hallitusohjelmassa todetaan, että muille yritysmuodoille kuin osakeyhtiöille otetaan käyttöön yrittäjävähennys. Hallitus ei ole kuitenkaan kiirehtinyt toteuttamaan tätä tavoitettaan. Yrittäjävähennystä ei ole huomioitu hallituksen talousarvioesityksessä eikä myöskään hallituksen esityksessä (HE 31/2015 vp). Lakialoitteen (LA 10/2015 vp) mukaisesti käyttöön otettava yrittäjävähennys olisi toimi, joka kannustaisi yrittäjyyteen ja parantaisi työllisyyttä. Sen avulla Suomeen saataisiin lisää taloudellista toimeliaisuutta ja kasvua. Yrittäjävähennys olisi toimi, jolla olisi välittömiä positiivisia vaikutuksia. Tällä hetkellä noin 10 prosenttia kaikista yksityisen sektorin työntekijöistä työskentelee henkilöyrityksissä. Myös suurin osa syntyvistä uusista yrityksistä on henkilöyrityksiä.

Viiden prosentin suuruinen yrittäjävähennys kaventaisi eroa henkilöyhtiöiden ja elinkeinonharjoittajien verotuksen ja osakeyhtiöiden verotuksen välillä ja loisi myös pienemmille yrityksille paremmat mahdollisuudet kasvuun ja työllistämiseen. Mikäli elinkeinotoiminnan tulo luettaisiin vain tietyltä osalta, esimerkiksi 95 prosentin osuudelta, yrittäjän ns. jaettavaksi yritystuloksi, vastaisi menettely osinkojen kahdenkertaisen verotuksen poistamisessa omaksuttua huojoennustapaa ja kompensoisi eroa, joka eri yritysmuotojen välille on viimeaikaisten päätösten seurauksena syntynyt.

Yrittäjävähennys lisäisi merkittävästi taloudellista toimintaa kannustaen yritystoimintaan ja mahdollistaen yritystoiminnan laajentamisen. Pidemmällä aikavälillä yrittäjävähennyksen käyttöönotto vähentäisi julkisen talouden kustannuksia työttömyyden hoidosta ja lisäisi verotuottoa lisääntyvän yritystoiminnan ja taloudellisen aktiivisuuden kautta. Näin ollen yrittäjävähennys olisi kasvua ja työllisyyttä parantava uudistus, joka pidemmällä aikavälillä myös parantaisi julkisen talouden kestävyyttä.

Ehdotus

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että 1. ja 3.—7. lakiehdotus hyväksytään muuttamattomina ja

että 2. lakiehdotus hyväksytään muutettuna. (Vastalauseen muutosehdotus)

Valiokunnan mietintö VaVM 8/2015 vp
Vastalause 5 /kd

Vastalauseen muutosehdotus

2.

Laki

tuloverolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan tuloverolain (1535/1992) 11 §:n 2 momentin 2 kohta, 50 §:n 1 momentti, 58 §:n 2 momentti, 58 b §, 76 §:n 1 momentin 2 kohta, 77 §:n 1 momentti, 106 §, 124 §:n 2 momentti sekä 125 §:n 2 momentti,
sellaisina kuin niistä on 50 §:n 1 momentti laissa 1410/2010, 58 §:n 2 momentti, 58 b ja 106 §, 124 §:n 2 momentti ja 125 §:n 2 momentti laissa 1086/2014 sekä 77 §:n 1 momentti laissa 1165/2000, ja
lisätään lakiin uusi 31 a ja 98 a § seuraavasti:

11 §

(Kuten VaVM)

31 a §

Yrittäjävähennys

Tämän lain 30 §:n mukaisesta jaettavasta yritystulosta vähennetään 5 % yrittäjävähennyksestä.

50, 58, 58 b, 76, 77, 98 a, 106, 124 ja 125 §

(Kuten VaVM)

Voimaantulo

(Kuten VaVM)

Helsingissä 17.11.2015

Peter Östman /kd